

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Stillehavslom kontra sortstrubet lom

HAANING I FELTEN For mange feltornitologer har lommer noget særligt over sig. På ynglepladserne sætter de med deres hylende sang en stemning af vildmark. Er man på havobs, er det altid fedt, når der trækker mange af dem forbi. Dertil kommer udfordringerne i forhold til bestemmelse af arterne fra hinanden, ligesom det kan være sjovt at knytte en aldersbestemmelse på, når de ses under særligt gode forhold. For ikke så mange år siden fyldte ubestemte "smålommer", det vil sige ubestemte rød- eller sortstrubede lommer, meget i rapporteringerne. Lidt længere tid tilbage fyldte sortstrubet lom uforholdsmæssigt meget i rapporterne. I dag ved vi, at et er rødstrubet lom der dominerer de fleste steder i Vest- og Nordjylland samt Nordsjælland, mens der bliver flere sortstrubede lommer i de sydlige – og sydøstlige dele af landet. På Bornholm er sortstrubet lom den mest almindelige af de to. Bestemmelseskriterierne for at adskille de to arter har vi fået godt styr på. Desuden ved vi, at der overvintrer sortstrubede lommer i Kattegat, samt at der er en unik forekomst af islom og hvidnæbbet lom, også i Kattegat. Vi bliver hele tiden klogere. Nu har en "ny" spiller meldt sig på banen. Stillehavslommen, der for få år siden blev regnet som en race af sortstrubet lom, er ophævet til art, og er med fund i

Spanien, England, Irland, Norge, Sverige og Finland en højpotentiel ny art for landet. Hvordan skal man gribe en mistænkt fugl an? Læs med og bliv klogere.

Sortstrubede lommer på yngleplads udstråler ro, ægte vildmark og mange andre stemninger. Bemærk indtrykkene af store hoveder og næb samt den tydelige hvide plet på bagflanken. Foto: Tomas Lundquist.

Stillehavslommen er udbredt i de nordligste dele af Nordamerika samt det nordøstligste Sibirien. De overvintrer primært langs Asiens og Nordamerikas kyster i det nordlige Stillehav. Typisk med sydgrænse ved henholdsvis Japan og Korea i Asien samt Baja California i Nordamerika. De bliver efterhånden rapporteret årligt langs USA's østkyst, faktisk med hyppigere og hyppigere frekvens, hvilket er gode nyheder for os, da det øger potentialet til at finde en ovre hos os

American Ornithologists' Union (AOU) gav stillehavslom artsstatus i 1985. British Ornithologists' Union (BOU) gav den artsstatus i 2010 i forbindelse med behandlingen af Englands – og Vestpalearktis' - første fund fra januar 2007.

Bestemmelse af stillehavslom er i høj grad afhængig af én sikker karakter, samt en del sekundære karakterer og indtryk, som er vigtige at kombinere med den sikre karakter for at bakke bestemmelsen op. Der er bare lige det ved det, at samtlige sekundære karakterer er stærkt variable, og at en del af dem også kan ses hos sortstrubet lom. Netop sortstrubet lom og stillehavslom udgør bestemmelsesudfordringen, da de praktisk talt er ens – både i

ungledragt og i vinter- og ungfugledragt. Næbstørrelse og generelle indtryk er stærkt variable, men tendenserne er rimeligt klare, hvorfor det er vigtigt at fokusere på alle, eller næsten alle, af de karakterer jeg nævner herunder.

Det bedste kendetegn i alle dragter er farvefordelingen på bagflanken. Hos stillehavslom er hele flanken mørk. De mangler den markante hvide "plet" på bagflanken, som man altid oplever hos sortstrubet lom og som ses på store afstande. Den ensartede mørke flanke på stillehavslom er det sikre kendetegn! Det er dog ikke helt nok at basere en bestemmelse på et kendetegn, hvorfor det er nødvendigt at få beskrevet samtlige relevante karakterer og indtryk.

Sortstrubet lom, ungfugl. Bemærk hvor tydeligt den hvide plet på bagflanken træder frem. Derudover ses bl.a. kraftig næbbbasis, at der ikke er en tydelig lysere øjenring og at den hvide kind, fylder meget i ansigtet. Foto: Jørgen Kabel.

Stillehavslom ungfugl. Bemærk de brune øredækfjer som gør den hvide kind lille og at de brune øredækfjer er forbundet med en hagerem. Desuden fremstår øjenringen tydeligt og næbbet på dette individ virker især ret kort. Der er ingen hvid plet på bagflanken. Foto: Jørgen Kabel.

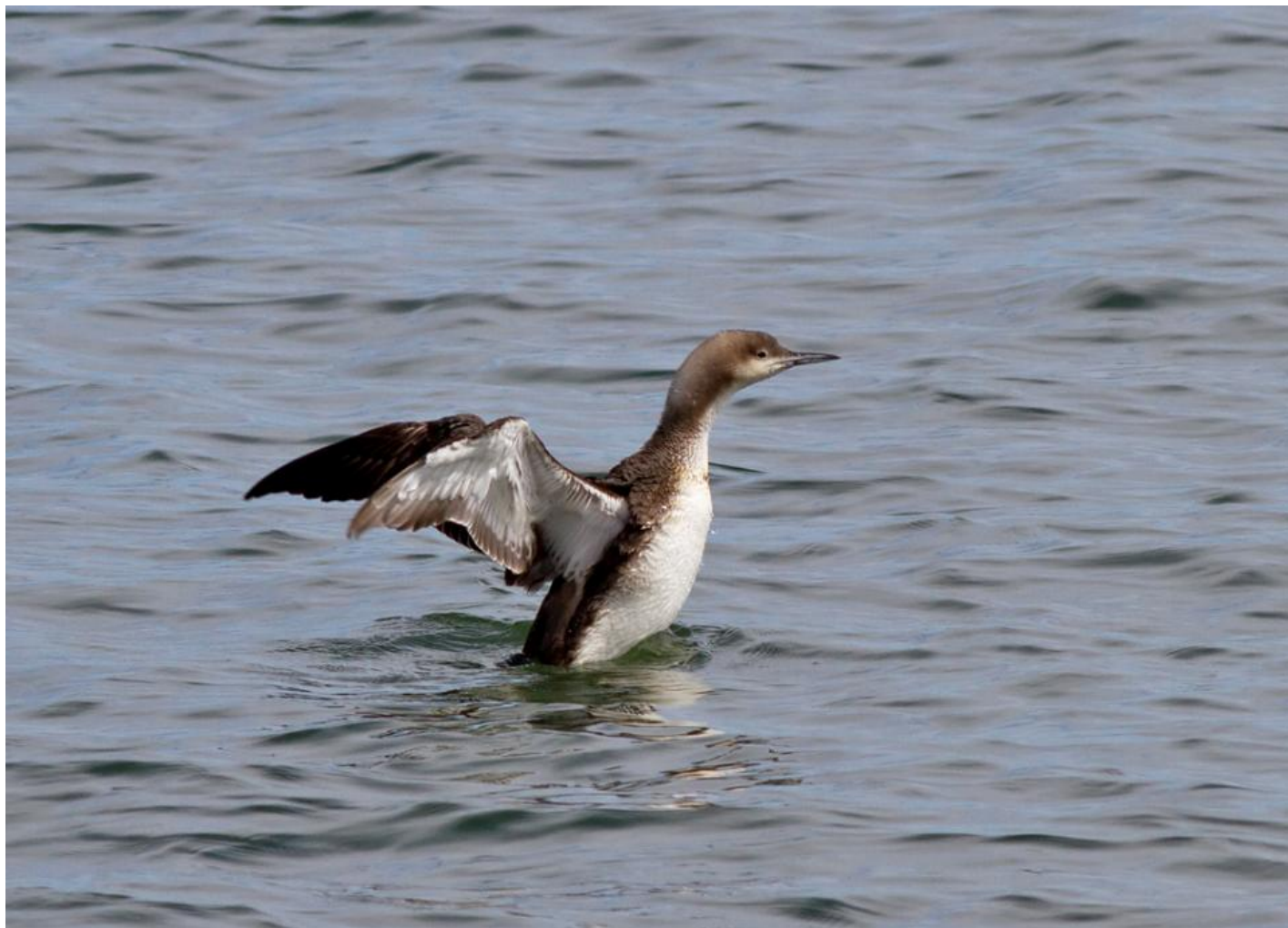

Stillehavslom, adult i vinterdragt. Ligheden med sortstrubet lom er stor, men bemærk at der ingen hvid plet er på bagflanken, at øredækfjerene er ret brune (men ikke i samme grad som hos ungfugle), at der er en svag antydning af hagerem, samt at den lyse øjenring er tydelig. Foto: Jørgen

Kabel.

Sortstrubet lom. Bemærk at den bagerste del af flanker bulner ud i hvidt, som kommer til udtryk som den hvide plet på liggende fugle. Foto: Jørgen Kabel.

Stillehavslom. Bemærk at hele flanken er brun samt indtrykket af ansigtet med hvid øjenring og brune øredækfjer. Foto: Jørgen Kabel.

For at "flankekendetegnet" kan betegnes som "sikkert", skal man selvfølgelig bruge tid på det. Man skal lige være helt sikker på at den "sortstrubede lom" derude, ikke bare ligger specielt lavt i vandet, og derfor skjuler den hvide flankeplet. Man skal spørge sig selv, om bølgegangen kan være skyld i at den ikke ses og i det hele taget tage lysforhold mm. ind i overvejelserne. Efter nogle minutters nøjsom observation bør pletten dukke op, hvis der er tale om en sortstrubet lom. Stillehavslom kan ligge højt i vandet og kan vise en, måske forvirrende, hvid "vandlinje". Den vil imidlertid aldrig fremvise en påfaldende hvid plet på bagflanken.

Dernæst skal man begynde at fokusere på andre kendetegn som kan bakke bestemmelsen op. Stillehavslom er generelt mindre end sortstrubet lom, men det kan være svært at bedømme størrelse på enkeltindivider. I forhold til et helhedsindtryk man får af arten, er den finere i bygning end sortstrubet loms.

Sortstrubet lom viser typisk en markant pande i et stort hoved på en kraftig hals, som er påfaldende mod kroppen. Næbbet virker typisk langt med en kraftig næbbasis og en jævnt tilspidset næbform. Min oplevelse er, at hovedet altid virker markant stort.

Sortstrubet lom. Bemærk indtrykket af stort hoved mod såvel hals som kroppen. Desuden er især kraftig næbbasis tydelig, og selv i modlys ses den hvide plet på bagflanken tydeligt. Fugl nummer tre fra venstre fremviser ikke den hvide flankeplet, hvilket blot viser at den i visse positioner og stillinger, kan være usynlig. Foto: Tomas Lundquist.

Stillehavslom synes jeg, altid giver et indtryk af et påfaldende lille hoved mod den kraftige hals og kroppen. Dertil har stillehavslom typisk et finere bygget næb, hvor næbbasis sjældent opfattes som kraftig, og jeg synes ofte, at man kan få et indtryk af en let konkav effekt på undernæbbet, der medvirker til en virkning af et langt og slankt næb på det lille hoved. Bemærk imidlertid at aktivt fouragerende fugle, det vil sige fugle som dykker gentagne gange, får et mere fladt hoved, hvorfor næbbet virker større. Det kan forvirre, når man forventer et andet indtryk.

Stillehavslom i forgrunden med øreskarv. Aktivt fouragerende fugle lægger issefjerene ned, og forandrer dermed indtrykket af stillehavslom radikalt. Derved bliver næbbet meget dominerende i indtrykket, og virker påfaldende langt. Foto: Jørgen Kabel.

Hos ungfugle er det også typisk at øredækfjerene er brune som issen, hvilket bevirker at stillehavslom får en mindre – og mere rundet hvid kind i sammenligning med sortstrubet lom, hvor kinden ofte er ”længere”, større og mere kantet, da øredækfjerene er mere hvide end brune.

Derudover oplever man også en lys øjenring hos stillehavslom, der sammen med det lille hoved, det mørkere ansigt og det finere næb, giver et ”nuttet” indtryk. På hagen ses hos mange individer en mørk ”hagerem”, altså en streg som forbinder de mørke halssider under struben. Karakteren ses ikke på alle fugle, og er tillige rapporteret hos sortstrubet lom. Det er dog at betragte som en mere typisk karakter hos stillehavslom. Endelig er det typisk hos stillehavslom, at man finder en mørk streg på undergumpen, der går på tværs og forbinder gumpsiderne. Stregen er kraftigst i hver side og er ikke altid forbundet. Hos sortstrubet lom ses typisk højst en antydning af et mørkere felt i undergumpens sider. Det er imidlertid beskrevet at sortstrubet lom kan vise en mørk streg henover undergumpen, men det må betegnes som yderst sjældent forekommende. Karakteren er naturligvis svær at konstatere, men vær opmærksom på undergumpen, hvis fuglen begynder at pudse sig.

Stillehavslom, ungfugl. Bemærk den begrænsede hvide kind, hvide øjenring og diffuse hagerem. Foto: Jørgen Kabel.

Stillehavslom (bagerst) og islom. Bemærk stillehavslommens brune flanke, hageremmen og dens tydelige hvide øjenring. Foto: Jørgen Kabel.

Sortstrubet lom, ungfugl. Bemærk stor hvid kind og at den lyse øjenring ikke er tydelig, samt at næbbet virker kraftigt. Foto: Jørgen Kabel.

I Finland fandt de 10. november 2010 deres første fund af stillehavslom. Egentlig twitchede folk en islom som var fundet i en sø nord for Helsinki. Helt utroligt viste det sig at der også lå en stillehavslom sammen med islommen – og desuden var der sortstrubet lom på søen. Derved var der helt unikke og formidable sammenligningsmuligheder, som blev dokumenteret med gode billeder. Bemærk især [dette billede](#), hvor sammenligningsgrundlaget er i top.

Hele serien af billeder kan ses [her](#).

En rigtig god artikel om Norges første fund, hvor finderens tanker og funderinger er fint beskrevet, kan ses [her](#).

Stillehavslom i yngledragt. Bemærk de helt mørke flanker og at hovedet og næbbet virker lille mod den store hals og kroppen. Nakken er påfaldende lys. Derudover ses at de hvide streger på halsen er tydeligt smallere end de mørke streger. Foto: Tomas Lundquist.

I sommerdragt er de to arter, som sagt, meget ens. Hvor vidt den observerede fugl fremviser en påfaldende og hvid plet på bagflanken er, som sagt, det vigtigste at konstatere som det første. Dernæst gælder det det generelle indtryk af fuglen, hvor det lille hoved på den kraftige hals virker ret påfaldende hos stillehavslom. Måske forstærkes det af at baghalsen og nakken er lysere hvidgrå i forhold til sortstrubet lom der resulterer i en udbulende effekt, der understreges af et lille hoved og næb? Mange har kaldt det for "the cobra pose", altså en association til en kobraslange, hvilket er et fint billede, på indtrykket man får. Sortstrubet lom viser noget lignende, da den også har en kraftig hals med udbulende effekt, men den bliver ikke forstærket på samme måde på grund af det større hoved. Det er som om man hos stillehavslom i sommerdragt især bemærker en hals og nakke, hvor man hos sortstrubet lom i sommerdragt mere bemærker en pande, hovedet og næbbet!

Sortstrubet lom i yngledragt. Bemærk den hvide flankeplet samt at hovedet og næbbet virker store mod hals og krop. Nakken er af samme farve som issen. De hvide streger på halsen er ligeså brede som de sorte streger eller faktisk lidt bredere. Foto: Thomas Lundquist.

Stillehavslom i yngledragt. Bemærk de helt mørke flanker og at hovedet og næbbet virker lille mod den store hals og kroppen. Nakken er lyst grå, og danner kontrast til den øvrige grå farve i hovedet. Derudover ses at de hvide streger på halsen er tydeligt smallere end de mørke streger. Foto: Tomas Lundquist.

Tjek indtrykkene jeg nævner med billederne af Sveriges første stillehavslom [her](#).

Et yderligere kendetegn der ofte er gældende, er at de hvide streger på halssiden, ofte er tyndere end de sorte, hvor de hos sortstrubet lom cirka er af samme tykkelse som de sorte streger. Det kræver dog ekstremt gode observationsforhold for at få styr på denne karakter.

Tak til Tomas Lundquist og Jørgen Kabel for udlån af fotos samt til Jørgen Kabel for kommentarer vedrørende bestemmelse af stillehavslom. Desuden tak til Vicky Knudsen og Rasmus Strack for oplysninger om lokale forekomstmønstre af sort- og rødstrubet lom i Danmark.

 Dato:
11. 03. 2016

 Skrevet af:
[Henrik Haaning Nielsen](#)

 Fotos af:
[Tomas Lundquist](#)
[Jørgen Kabel](#)

 Emner:
FELTBESTEMMELSE

 Tags: